

วิจารณ์ผลการศึกษา

ปริมาณสารตกค้างในน้ำ

1. สารบาริล

ผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำจากบริเวณทะเลสาบ 5 สถานี คือ สถานีที่ 1 บริเวณทะเลสาบไกลักษ์-ออฟชองกรีน 8B สถานีที่ 2 บริเวณทะเลสาบไกลักษ์ 6B สถานีที่ 3 บริเวณทะเลสาบไกลแฟร์เวียร์ชองกรีน 2B สถานีที่ 4 บริเวณทางน้ำออกของโครงการ และ สถานีที่ 5 บริเวณอ่างเก็บน้ำนอกโครงการ ในช่วงเวลา 3 วัน 7 วัน 10 วัน และ 14 วัน หลังจากที่มีการฉีดพ่นสารคาร์บาริลบนดิน ปรากฏว่า

1.1 ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำจากสถานีที่ 1 บริเวณทะเลสาบไกลักษ์-ออฟชองกรีน 8B ปริมาณ 0.011 มิลลิกรัมต่อลิตรในช่วงเวลา 3 วันหลังจากที่มีการฉีดพ่น นอกนั้นในช่วง 7 วัน 10 วัน และ 14 วัน ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำ มีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) บริเวณที่ตรวจพบนั้นมีแนวโน้มว่าจะเป็นกรด (5.75) แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่านมีแนวโน้มเป็นกรดเนื่องจากปัจจัยอะไรโดยปกติคาร์บาริลเสถียรต่อการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับน้ำในสภาพที่เป็นกรด ค่าครึ่งชีวิตของคาร์บาริลในการย่อยสลายเท่ากับ 2-3 วัน หรืออาจน้อยกว่า 1 วัน (IPCS, 1994)

Aly and El Dib, 1971, 1972 ศึกษาถึงปัจจัยทางกายภาพที่อาจมีผลต่อการสลายตัวของสารบาริลรวมทั้งคาร์บาริลในน้ำ ได้อธิบายว่า คาร์บาริลไวต่อไฮดรอกไซด์ในสภาพที่มีความเป็นด่างสูง จึงทำให้มีการปล่อย 1-naphthol ออกมاؤย่างรวดเร็ว ภายใน 2-3 นาที

เกินกว่าที่จะต้องอยู่ชั่วคราวด้วย ควรนำริลลงทันต่อการแยกตัวทำปฏิกิริยาภัยน้ำในสภาพที่เป็นกรด ($\text{pH } 3-6$) ที่ $\text{pH } 7$ จะเกิดการแยกตัวและอัตราการแยกตัวทำปฏิกิริยาภัยน้ำจะเพิ่มขึ้น เมื่อ pH เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเร่งปฏิกิริยาการแยกตัวให้เร็วขึ้น (quoted in IPCS, 1994) อนึ่ง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดชืบของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในน้ำ คือ สารเคมีลดออกซิเจนและคุณสมบัติทางเคมีของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช (สุธรรม สิงห์ชัยเกษม, 2528) ซึ่งสอดคล้องกับการตรวจพบสารเคมีลดออกซิเจนในบริเวณดังกล่าว มีค่าสูง (15.5 มิลลิกรัมต่อลิตร) แต่ก็ไม่อาจบ่งชัดได้ว่า สารเคมีลดออกซิเจนจะมีอิทธิพลต่อปริมาณสารตกค้างในบริเวณนี้ได้ชัดเจน เนื่องจากจำนวนตัวอย่างที่ตรวจพบคาร์บาริลในน้ำมีเพียง 2 ตัวอย่างเท่านั้น (ตารางภาคผนวกที่ ช.1)

1.2 ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำจากสถานีที่ 5 บริเวณอ่างเก็บน้ำนอกโครงการปริมาณ 0.012 มิลลิกรัมต่อลิตรในช่วงเวลา 3 วัน หลังจากที่มีการฉีดพ่น นอกนั้นในช่วงเวลา 7 วัน 10 วัน และ 14 วัน ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำมีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) อ่างไกร์ดาม การตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในบริเวณดังกล่าวไม่อาจชี้ชัดได้ว่ามาจากการซั่ลังของคาร์บาริลที่ฉีดพ่นแต่ละวันในสนามกอล์ฟ คาร์บาริลที่ตกค้างบนใบหญ้าอาจจะมีโอกาสซั่ลังลงสู่ผิวน้ำได้บ้างจากการระเหย ซึ่งอาจไม่ถูกพัฒนาลงสู่แหล่งน้ำที่ตรวจพบ นอกจากนี้จะมีฝนตกพ่อสมควรในบริเวณดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตว่าในบริเวณสถานีที่ 5 ตรวจพบสารเคมีลดออกซิเจนมาก (16.0 มิลลิกรัมต่อลิตร) ทำนองเดียวกับในบริเวณสถานีที่ 1 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สารคาร์บาริลที่ทำการวิเคราะห์ได้ในบริเวณสถานีที่ 5 นี้เป็นบริเวณอ่างเก็บน้ำนอกโครงการจึงอาจมีการปนเปื้อนจากกิจกรรมอื่น เช่น การใช้คาร์บาริลในการเกษตรซึ่งอาจก่อให้เกิดปริมาณสารตกค้างบริเวณพืชน้ำและตะกอน โดยทั่วไปคาร์บาริลไม่คงทนในน้ำ (IPCS, 1994) ลักษณะการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมากในทางการเกษตรโดยเฉพาะในบริเวณใกล้แหล่งน้ำทำให้มีโอกาสสูญเสียในแหล่งน้ำได้ (สุธรรม สิงห์ชัยเกษม, 2528) ดังนั้นการตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำจากบริเวณดังกล่าวอาจจะเป็นผลจากกิจกรรมอื่นนอกบริเวณโครงการสนามกอล์ฟ จากการสังเกตพบว่า ชาวบ้านแถบบริเวณ

อ่างเก็บน้ำมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและช่วงเวลาดังกล่าวมีการใช้คาร์บาริลกันอย่างแพร่หลายเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพากไม้ผล เช่น มะม่วง เป็นต้น (ตารางภาคผนวกที่ ช.1)

1.3 ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในน้ำจากบริเวณแหล่งสกัด ในช่วงเวลาต่างกัน มีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) ทำให้ไม่สามารถอธิบายถึงอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อปริมาณสารตกค้างได้ อثرของสารตกค้างตามทฤษฎีน้ำซึ่งอยู่ในสภาพเป็นกลางและมีแนวโน้มว่าจะเป็นด่างนั้นมีส่วนทำให้เกิดการแตกตัวของคาร์บาริลในน้ำได้ดี ประกอบกับค่าคริ่งชีวิตของคาร์บาริลนั้นได้รับอิทธิพลจากอุณหภูมิ ความเป็นกรดเป็นด่างและความเข้มข้นของสารเริ่มต้นโดยค่าคริ่งชีวิตเป็นนาทีถึงหลายสัปดาห์ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการย้อมสลายที่สำคัญ คือ 1-naphthol (IPCS, 1994) นอกจากนี้การศึกษาของ Zepp and Cline, 1977 พบว่าค่าคริ่งชีวิตในการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสงบริเวณผิวน้ำเท่ากับ 50 ชั่วโมง (quoted in IPCS, 1994) และยังมีรายงานของ Crosby., et al., 1965 ชี้งระบุว่า ทึ้งรังสีอุลตร้าไวโอเลต และแสงแดดทำให้เกิดการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสงของคาร์บาริลในน้ำ (quoted in IPCS, 1994) ส่วนการศึกษาของ Aly and El Dib, 1971, 1972 พบว่า ปัจจัยทางด้าน pH มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสงของคาร์บาริล กล่าวคือ ภายนานเวลา 60 นาที อัตราการแตกตัวของคาร์บาริลที่ pH 5, 7 และ 8 เท่ากับร้อยละ 50, 57 และ 78 ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้จากการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสง คือ 1-naphthol และเมื่อความเข้มข้นของแสงมากขึ้น อัตราการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสงจะยิ่งเพิ่มขึ้น (IPCS, 1994) (ตารางภาคผนวกที่ ช.1)

2. คลอร์ไพริฟอส

ผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสในน้ำจากบริเวณแหล่งสกัด 5 สถานี คือ สถานีที่ 1 บริเวณแหล่งสกัดกีลกี-อฟฟ์ของกรีน 8B สถานีที่ 2 บริเวณแหล่งสกัดกรีน 6B สถานีที่ 3 บริเวณแหล่งสกัดแฟร์เวย์ของกรีน 2B สถานีที่ 4 บริเวณทางน้ำออกของโครงการ และสถานีที่ 5 บริเวณอ่างเก็บน้ำนอกโครงการ ในช่วงเวลา 7 วัน 10 วัน 14 วัน และ 21 วัน หลังจากที่มีการฉีดพ่นสารคลอร์ไพริฟอสบนดิน ปรากฏว่า ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสจากทุกตัวอย่างมีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) อนึ่ง

การแตกตัวทำปฏิกิริยากับน้ำของคลอร์ไพรีฟอส ทำให้ได้ 3, 5, 6 -trichloro-2-pyridinol (UNEP, 1993) ซึ่งสารประกอบดังกล่าวสามารถละลายตัวโดยปฏิกิริยาจากแสง ต่อไปได้อย่างรวดเร็วในน้ำ เช่นกัน (Dow Chemical Company, n.d.) ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะตรวจพบปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพรีฟอสในแหล่งน้ำ (ตารางภาคผนวกที่ ช.2)

ปริมาณสารตกค้างในตะกอน

1. คาร์บาริล

ผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในตะกอนจากบริเวณ ทະเลสาบ 5 สถานี ปรากฏดังนี้

1.1 ตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในตะกอนจากสถานีที่ 3 บริเวณ ทະเลสาบไกล์เฟร์เวย์ของกรีน 2B ปริมาณ 0.13 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในช่วงเวลา 7 วัน หลังจากที่มีการฉีดพ่น และปริมาณ 0.08 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในช่วงเวลา 14 วัน หลังจาก ที่มีการฉีดพ่น แต่ไม่อาจสรุปได้ว่าดีเจนว่ามาจากการชะพาโดยน้ำจากการระดับน้ำสำนักผู้ทุกวน ทั้งที่บริเวณที่-ออฟ กรีนและแฟร์เวย์ อิกซิพลของฟนน่าจะเป็นปัจจัยหลักในการชะพาสารเคมี ลงสู่แหล่งน้ำ และตะกอน ดังที่เคยมีการศึกษาว่าการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชบันเดิน ทำให้เกิดการปนเปื้อนจากการชะพาโดยน้ำ โดยลมและโดยน้ำฝนลงสู่แหล่งน้ำ (Heliovaara, and Vaisanen, 1993) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ปนเปื้อนในแหล่งน้ำ บางส่วนจะถูกออกฤทธิ์ ในน้ำ บางส่วนถูกดูดซึบโดยตะกอนที่แขวนลอยอยู่ในน้ำ และอาจถูกพัดพาไปสู่บริเวณอื่น หรืออาจ ตกตะกอนสู่พื้นท้องน้ำ (สุธรรม สิทธิชัยเกشم, 2528) นอกจากนี้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชยัง อาจดูดซึบในตะกอนโดยตรงอีกด้วย (Hill, and Wright, 1978) นั่น จากการวิเคราะห์ ตะกอนในบริเวณทະเลสาบดังกล่าวพบว่าเป็นดินเหนียวที่มีอินทรีย์วัตถุสูงร้อยละ 2.95 และ 2.89 ซึ่งตามทฤษฎีมีแนวโน้มว่าจะมีการดูดซึบสารคาร์บาริลได้ Leenheer and Ahlrichs, 1971 รายงานว่า อัตราการดูดซึบสารคาร์บาริลของอนุภาคดินเกี่ยวข้องกับปริมาณ อินทรีย์วัตถุ และสมบัติทางกายภาพของการดูดซึบ (quoted in IPCS, 1994) และ

Briggs, 1981 รายงานไว้ เช่นกันว่า ระดับอินทรีย์ต่ำในдинที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้การคุ้มครอง
คาร์บาริลเพิ่มขึ้น (quoted in IPCS, 1994) Sharom., et al., 1980 ศึกษาการ
คุ้มครองและการเคลื่อนย้ายคาร์บาริลในdin 3 ชนิด และทดสอบจากลักษณะ โดยเรียงลำดับความ
สามารถในการคุ้มครองได้ดังนี้คือ อินทรีย์ต่ำ (ที่มีอินทรีย์ต่ำร้อยละ 75.3 และ pH 6.1) >
ทดสอบ (ที่มีอินทรีย์ต่ำร้อยละ 2.8 และ pH 6.6) > dinร่วนปนทราย (ที่มีอินทรีย์ต่ำร้อยละ
2.5 และ pH 6.8) > dinทราย (ที่มีอินทรีย์ต่ำร้อยละ 0.7 และ pH 7) (quoted in
IPCS, 1994) ถึงกระนั้นก็ไม่อาจจะสรุปได้ชัดเจนว่า มีความสัมพันธ์กับปริมาณสารตกค้าง
คาร์บาริลในทดสอบ ปริมาณ 0.13 มิลลิกรัมต่อกรัม (ในช่วงเวลา 7 วัน) และปริมาณ
0.08 มิลลิกรัมต่อกรัม (ในช่วงเวลา 14 วัน) หลังจากที่มีการฉีดพ่นเนื่องจากจำนวน
ตัวอย่างที่พบนี้เพียง 2 ตัวอย่าง (ตารางภาคผนวกที่ ช.3)

1.2 การตรวจพบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลในทดสอบจากบริเวณทะเลสาบ
อื่น ๆ ในช่วงเวลา 3 วัน 7 วัน 10 วัน และ 14 วัน หลังจากการฉีดพ่น มีค่าต่ำกว่า
detection limit (N.D.) ตามทฤษฎีการย่อยสลายของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอาจได้
รับอิทธิพลจากจุลินทรีย์ในทดสอบซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีที่สำคัญ กล่าวคือ
จุลินทรีย์ในสภาพธรรมชาติอาจช่วยเสริมการย่อยสลายของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ดีขึ้น
(Hill, and Wright, 1978) Liu., et al., 1981 ศึกษาอัตราการย่อยสลายของ
คาร์บาริลที่ pH 6.8 โดยใช้แบคทีเรียจากทดสอบบริเวณทะเลสาบ พบร้า คริงชีวิตของ
คาร์บาริลที่ไม่ได้ใช้แบคทีเรียในการย่อยสลายภายในสภาพที่มีอากาศ เท่ากับ 8.3 วัน และ
ภายในสภาพที่มีอากาศ เท่ากับ 15.3 วัน ส่วนคริงชีวิตของคาร์บาริลที่ใช้แบคทีเรียในการย่อย
สลายโดยจุลินทรีย์ภายในสภาพที่มีอากาศเท่ากับ 6.8 วัน และภายในสภาพที่มีอากาศ เท่ากับ 5.8 วัน การ
ย่อยสลายของคาร์บาริลโดยจุลินทรีย์ภายในสภาพที่มีอากาศดีกว่าภายในสภาพที่มีอากาศ
(quoted in IPCS, 1994) จึงทำให้มีแนวโน้มว่าอาจตรวจไม่พบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริล
ในทดสอบตามช่วงเวลาต่าง ๆ ดังกล่าวหลังจากการฉีดพ่นได้ (ตารางภาคผนวกที่ ช.3)

2. คลอร์ไพริฟอส

กำหนดของเดียวกันผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสในตะกอนจากบริเวณทะเลสาบ 5 สถานี ในช่วงเวลาที่กำหนดหลังจากที่มีการฉีดพ่นสารคลอร์ไพริฟอสบนดิน ปรากฏว่า ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสจากทุกตัวอย่างมีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) ตามทฤษฎีกล่าวว่า ภายหลังการฉีดพ่นบนดิน คลอร์ไพริฟอสบางส่วนสามารถหายไปในบรรยายกาศ ส่วนที่เหลือจะเกิดการสลายตัวโดยการแตกตัวทำปฏิกิริยา กับน้ำ การแตกตัวทำปฏิกิริยา กับแสงและการย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ นอกจากนี้สภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกันโดยเฉพาะ อุณหภูมิและความชื้นทึบก่อน จะ และหลังการฉีดพ่นก็อาจมีผลต่อการสลายตัวของคลอร์ไพริฟอส (IPCS/EHC 63, 1986; UNEP 1993) คลอร์ไพริฟอสจึงมีโอกาสสันยอมมากหรือแทบจะไม่มีโอกาสเลี้ยงจังหวะล้างจากดินลงสู่แหล่งน้ำ และตอกตะกอนสู่พื้นท้องน้ำ เนื่องจากคุณสมบัติของคลอร์ไพริฟอสสามารถเกาะยึดติดแน่นกับอนุภาคดินที่มีอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน ทนต่อการซะล้างโดยน้ำลงสู่ดินชั้นล่างทำให้การซะพาราโดยน้ำได้น้อย (Dow Chemical Company, n.d.) (ตารางภาคผนวกที่ ช.4)

ปริมาณสารตกค้างในดิน

1. ควร์บาริล

ผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างควร์บาริลในดินจากบริเวณส้านกอล์ฟ 5 สถานี ที่ 3 ระดับความลึก ในช่วงเวลา 3 วัน 7 วัน 10 วัน และ 14 วัน หลังจากที่ทำการฉีดพ่นสารควร์บาริลบนดิน ปรากฏว่า ทุกตัวอย่างมีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) โดยทั่วไปสารควร์บาริลมีคุณสมบัติในการสลายตัวเร็วมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตร้อน สารบางส่วนหลังการฉีดพ่นมีการสลายตัวโดยแสงแดดก่อนที่จะดูดซึบลงสู่พื้นดิน หลังจากนั้นก็อาจถูกย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ในดิน การศึกษาสมบัติของดินในส้านกอล์ฟ พบว่าดินส่วนใหญ่เป็นกรวยปนดินร่วนและร่วนปนกรวย มีปริมาณอินทรีย์วัตถุคิดเป็นร้อยละที่ต่ำมาก และค่าความชุ่มในการแตกเปลี่ยนอ่อนน้ำ (C.E.C.) ต่ำ จึงมีโอกาสทำให้เกิดการซะล้างสูง และตัวสาร

คาร์บาริลเองก้มีสมบัติทางกายภาพและเคมีในการแตกตัวทับปูกิริยา กับน้ำได้ดีอีกด้วย การย้อมสลายคาร์บาริลบริเวณผิดนัดนั้นขึ้นกับการแตกตัวทับปูกิริยา กับน้ำ เมื่อมีการใช้ตามอัตราที่แนะนำพบว่า คาร์บาริลคงทนอยู่ในเดือนภายในเวลาอันสั้น นอกจากนี้ Atabaev, 1972 พบว่า อัตราการย้อมสลายของคาร์บาริลในเดือนขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ คาร์บาริลย้อมสลายได้อ่อนแรงเรื่อยๆ ในช่วงที่มีอุณหภูมิสูง และมีรังสีอุตุตราช้าวาวอเจตเพิ่มขึ้น (quoted in IPCS, 1994) และ Chib, 1986 ได้ศึกษาการแตกตัวทับปูกิริยา กับแสงของคาร์บาริลในเดือน พบร่องชีวิตในเดือนร้อนเป็นรายที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส มีค่าเท่ากับ 2.5 วัน (quoted in IPCS, 1994) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีค่าครึ่งชีวิต (half life) สั้นจะสูญสลายได้เร็วกว่าพวงกุญแจที่มีค่าครึ่งชีวิตนาน (บุรากรัฟ สุติ และพัชรี แสนจันทร์, 2534) ดังนั้นจึงมีปริมาณการตกค้างน้อยมากจนตรวจไม่ได้ด้วยเครื่องมือ GC/MS ที่มี detection limit สูง (ตารางภาคพวงกุญแจ ช.5-ช.9)

2. คลอร์ไพริฟอส

ผลการตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสในเดือนจากบริเวณสนามกอล์ฟ 5 สถานี ตามกำหนดที่ 3 ระดับความลึก คือ 0-5 เซนติเมตร 5-10 เซนติเมตร และ 10-20 เซนติเมตรจากผิวดิน ในช่วงเวลา 7 วัน 10 วัน 14 วัน และ 21 วันหลังจากที่มีการฉีดพ่นสารคลอร์ไพริฟอสบนดิน ปรากฏว่า ปริมาณสารตกค้างในเดือนทุกตัวอย่างมีค่าต่ำกว่า detection limit (N.D.) ตามทฤษฎีกันแล้วว่า สารคลอร์ไพริฟอสมีการสลายตัวโดยแสงแดดและการระเหยสู่ชั้นบรรยากาศหลังจากการฉีดพ่น การสลายตัวของคลอร์ไพริฟอสโดยแสงยังมีผลต่อความคงทนของคลอร์ไพริฟอสบนผิวดิน จากรายงานของศิ瓦กรัฟ สกุลเที่ยงตรง, 2527 พบว่า คลอร์ไพริฟอสสลายตัวได้โดยแสงอุตุตราช้าวาวอเจตและแสงแดด และตามรายงานของ UNEP, 1993 ระบุว่า หลังจากการฉีดพ่น 48 ชั่วโมง คลอร์ไพริฟอสสามารถสูญสลายโดยการระเหยสู่ชั้นบรรยากาศซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเคลื่อนย้ายคลอร์ไพริฟอสจากดินโดยเฉพาะการฉีดพ่นบริเวณผิดนัดได้ถึงร้อยละ 75-80 และ น้อยกว่าร้อยละ 2 สามารถเคลื่อนย้ายและถูกคุกเข้าสู่พืช และเนื่องมีการซึมล้างจากใบพืชสู่ดินแล้วก็เกิดการสลายตัวโดยกระบวนการต่าง ๆ อีก อนึ่ง จากการศึกษาสมบัติของดินในงานปัจจุบัน พบว่า ดินส่วนใหญ่เป็นกราบปนดินร่วนและ

ร่วมปนทราย มีอินทรีย์ตกุและมีค่าความชุ่นในการแลกเปลี่ยนอ่อนบาง (C.E.C.) ต่ำ ดังนั้น โอกาสที่จะเกิดการซะล้างอยู่นี้สูง IPCS/EHC 63, 1986 ระบุว่า ตามปกติหนทางหลักใน การสลายตัว คือ การแตกตัวทำปฏิกิริยา กับน้ำ การย่อยสลายโดยจุลทรรศ์ในดิน สภาพ ภูมิอากาศที่แตกต่างกันโดยเฉพาะอุณหภูมิและความชื้นทึ้ง ก่อน ขณะและหลังการฉีดพ่นก็อาจมีผล ต่อการสลายตัวในดิน เช่นกัน Getzin and Rosefield, 1968 ศึกษาการย่อยสลาย คลอร์ไพริฟอสโดยจุลทรรศ์ในดิน พบการย่อยสลายในดินธรรมชาติที่ไม่มีการผ่าทำลายเชื่อ เกิดขึ้นได้เร็วกว่าดินที่มีการผ่าทำลายเชื่อแล้ว (quoted in Menzer, and Nelson, 1980) นอกจากนี้ การแตกตัวทำปฏิกิริยา กับน้ำของคลอร์ไพริฟอสเป็นปัจจัยสำคัญในการ ย่อยสลายในดินทำให้ได้ 3,5,6-trichloro -2-pyridinol และในที่สุดถูกย่อยสลายโดย พิชไหกลายเป็นคาร์บอนไดออกไซด์ แอมโมเนียมและน้ำ (UNEP, 1993) ดังนั้นการตรวจพบ ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสในดินจึงมีค่าน้อยมาก (ตารางภาคผนวกที่ ช.5-ช.9)

เนื่องจากผลการศึกษาปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลส่วนใหญ่ มีค่าเป็น N.D. และ ปริมาณสารตกค้างคลอร์ไพริฟอสทั้งหมด มีค่าเป็น N.D. จึงไม่สามารถทำการเปรียบเทียบ ปริมาณของคาร์บาริล และคลอร์ไพริฟอสที่ตกค้างในดินที่ระดับความลึกต่างกัน ในน้ำและตะกอน หลังจากที่มีการฉีดพ่นสารเคมีในระยะเวลาต่างกันทางสถิติได้

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปริมาณสารตกค้างของคาร์บาริล 85% W.P. และ คลอร์ไพริฟอส 40% E.C. จากการฉีดพ่นเพียงครั้งเดียวตามปริมาณที่แนะนำทางวิชาการและใน ปริมาณใกล้เคียงกับอัตราการใช้ในพื้นที่เกษตรกรรมทั่วไป กล่าวคือ ฉีดพ่นคาร์บาริลในอัตรา 50 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร เมื่อเทียบกับอัตราที่แนะนำให้ใช้กำจัดแมลงศัตรุพิชโดยทั่วไป คือ 40-60 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อแมลงระบาด (กองควบคุมพิชและวัสดุการเกษตร, 2527) และ ฉีดพ่นคลอร์ไพริฟอสในอัตรา 56 ชีชี ผสมน้ำ 20 ลิตร เมื่อเทียบกับอัตราที่แนะนำให้ใช้กำจัด แมลงศัตรุพิชโดยทั่วไป คือ 12.5-45 ชีชี ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วต้นพืช เมื่อพบแมลงระบาด หรือในอัตรา 50-60 ชีชี ผสมน้ำ 20 ลิตร สำหรับกำจัดหนอนต่าง ๆ (กองควบคุมพิชและวัสดุ การเกษตร, 2537) การตกค้างของคาร์บาริลและคลอร์ไพริฟอสในดิน น้ำและตะกอนมีปริมาณ ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดโดยประเทศไทย ๗ รวมทั้งมาตรฐานของประเทศไทยด้วย โดยจะเห็น

ได้จากปริมาณสารตกค้างคาร์บาริลที่ตรวจพบในน้ำในช่วงเวลา 3 วัน หลังจากการฉีดพ่นบนดิน ในสถานีที่ 1 บริเวณท่าเรือสาบไกลีท-อพฟของกรีน 8B ปริมาณ 0.011 มิลลิกรัมต่อลิตรและใน สถานีที่ 5 บริเวณอ่างเก็บน้ำนอกห้องการ ปริมาณ 0.012 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งต่ำกว่าระดับความเข้มข้นสูงสุดที่ยอมให้น้ำได้ในแหล่งน้ำโดยไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ (maximum allowable concentration : MAC) ที่กำหนดโดยสหภาพโซเวียต และประเทศไทย คือ 0.1 มิลลิกรัมต่อลิตร (สถาบันประมงน้ำจืดแห่งประเทศไทย, 2530 อ้างถึงใน กองจัดการคุณภาพน้ำ, 2538; กองจัดการสารอันตรายและการของเสีย, 2536; United Nation (U.N.), 1993) (ภาคผนวก ช) ส่วนปริมาณสารตกค้างคลอร์ไฟริฟอสที่ตรวจพบในน้ำทุกตัวอย่าง นิ่มค่าเป็น N.D. ซึ่งไม่ได้หมายความว่าตรวจไม่พบปริมาณสารตกค้างคลอร์ไฟริฟอสอยู่เลย อาจไม่มีปริมาณสารตกค้างหรือมีปริมาณสารตกค้างก็ได้แต่เมื่อต่ำกว่าระดับที่เครื่องมือ GC/MS สามารถตรวจวิเคราะห์ได้ คือ 0.0001 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งต่ำกว่าระดับความเข้มข้นสูงสุดที่ยอมให้น้ำได้ในแหล่งน้ำเพื่อการประมงโดยไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ (MAC) ที่กำหนดโดยสหภาพโซเวียต คือ 0.005 มิลลิกรัมต่อลิตร และต่ำกว่าปริมาณความเข้มข้นสูงสุดที่ยอมรับในแหล่งน้ำกร่อย (maximum permissible concentration : MPC) ที่กำหนดโดยประเทศไทย เมนูกซิกา คือ 0.03 มิลลิกรัมต่อลิตร และในแหล่งน้ำชายฝั่งทะเล คือ 0.003 มิลลิกรัมต่อลิตร (กองจัดการสารอันตรายและการของเสีย, 2536; United Nation (U.N.), 1993) (ภาคผนวก ช)

การศึกษาปริมาณสารตกค้างของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในสنانากอล์ฟเท่าน้ำที่ผ่านมาทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ส่วนใหญ่พบปริมาณสารตกค้างคาร์บาริล และคลอร์ไฟริฟอสอยู่ในระดับความเข้มข้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือ ตรวจพบมีค่าต่ำกว่าระดับที่เครื่องมือ GC/MS สามารถตรวจวิเคราะห์ได้ (รายละเอียดในบทที่ 2) จึงนับว่า สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้โดยตรวจพบปริมาณสารตกค้างในระดับความเข้มข้นต่ำ หรือ มีค่าต่ำกว่าระดับที่เครื่องมือ GC/MS สามารถตรวจวิเคราะห์ได้ อよ่างไรก็ตาม แม้ผลการวิเคราะห์จะตรวจพบสารที่ศึกษาทั้งสองชนิดเพียง 4 ตัวอย่างในปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานดังรายงานมาแล้วก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีอันตรายจากการใช้สารเคมีดังกล่าวโดยเฉพาะถ้า

ปริมาณและความก้าวในการใช้ไม่เป็นไปตามที่แนะนำ อนึ่ง ผลการศึกษาครั้งนี้มีผลเฉพาะส่วน
กลุ่มเหล่านี้บัง อินเตอร์เนชันแนล ค้นคว้าคลับแห่งเดียวเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย